

**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM**

PROGRAME ȘCOLARE PENTRU CICLUL SUPERIOR AL LICEULUI

LIMBA GERMANĂ

Filierele teoretică și vocațională

CLASA A XI-A

Aprobat prin ordinul ministrului

Nr. 3252/13.02.2006

NOTĂ DE PREZENTARE

Principii

Curriculumul de **LIMBI MODERNE** pentru **ciclul superior al liceului (clasele a XI-a și a XII-a liceu teoretic și liceu vocațional)** a fost elaborat avându-se în vedere următoarele repere:

- prevederile Ordinului ministrului educației și cercetării nr. 5718/ 22.12.2005, privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru ciclul superior al liceului, în noua structură a sistemului de învățământ preuniversitar din România;
- curriculumul de limbi moderne parcurs de elevi în ciclul inferior al liceului;
- documentele europene privind achiziționarea competențelor cheie în cadrul parcursului școlar și în cadrul învățării pe toată durata vieții;
- necesitatea de a oferi prin curriculum un răspuns mai adecvat cerințelor sociale, exprimat în termeni de achiziții finale ușor evaluabile la încheierea parcursului școlar și de formare prin ciclul superior al liceului.

Prezentul curriculum ține seama de structurarea ciclului superior al liceului pe filiere, profiluri și specializări și a fost elaborat urmărindu-se:

A. practica rațională a limbii. Prin dezvoltarea competențelor de receptare, de producere, de interacțiune și de mediere și transfer, elevul va putea, în limitele cunoștințelor dobândite, să decodifice și să producă, atât oral cât și în scris, mesaje corecte și adecvate funcțional și comunicativ.

B. formarea și dezvoltarea de competențe de comunicare și interacțiune. Elevul va fi capabil să utilizeze conștient și adecvat funcțional modalități și tehnici de comunicare și interacțiune (orală și în scris) în diverse contexte comunicative sociale generale și specializate.

C. dezvoltarea unor tehnici de muncă intelectuală în vederea învățării pe toată durata vieții. Elevul va învăța să utilizeze strategii și tehnici de studiu prin care să valorifice cunoștințe și deprinderi achiziționate prin studiul altor discipline, dintr-o perspectivă cross-curriculară, să utilizeze informații din tabele, scheme, grafice, să folosească dicționare și alte tipuri de lucrări de referință, alte surse de informare, inclusiv baze de date și Internetul.

În aceste condiții, proiectarea curriculară pornește de la trei puncte de reper:

- a) programele de limbi moderne pentru ciclul inferior al liceului;
- b) documentele Comisiei Europene referitoare la dezvoltarea competențelor cheie;
- c) *Cadrul European Comun de Referință pentru limbi: învățare, predare, evaluare*¹, publicat de Consiliul Europei în 1998 și revizuit în 2000.

Din această perspectivă, curriculumul de față construiește, pe baza achizițiilor dobândite până la sfârșitul învățământului obligatoriu, competențe de comunicare în limba modernă derivate dintr-un consens larg, european și contribuie la dezvoltarea și aprofundarea de competențe cheie în alte trei dintre cele opt domenii de competențe cheie (domenii asumate și de sistemul de învățământ românesc) identificate la nivel european: (5) *"a învăța să înveți"* (Lernen lernen), (6) *competențe interpersonale, interculturale, sociale și civice* (Interpersönliche, interkulturelle und soziale Kompetenzen), (8) *sensibilizarea la cultură* (Kulturelles Bewusstsein).

Obiectivul fundamental al studierii **LIMBILOR MODERNE** în ciclul superior al liceului este achiziționarea și dezvoltarea de către elevi a competențelor de comunicare necesare pentru o comunicare adecvată situațional/ acceptată social prin însușirea de cunoștințe, deprinderi și atitudini specifice, în conformitate cu implementarea Programului de educație și formare 2010 al Consiliului Europei (2003), la niveluri echivalente cu cele prevăzute în *Cadrul European Comun de Referință*.

¹ *Europäischer Referenzrahmen für Sprachen: Lernen, Lehren, Evaluieren*, Europarat, <http://culture.coe.int/lang>

Regimul de predare – alocare orară

În conformitate cu planurile-cadru de învățământ pentru ciclul superior al liceului, aprobate prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 5718/ 22.12.2005, la filierele teoretică și vocațională limbile moderne au următorul **regim de predare**:

ÎN TRUNCHIUL COMUN

- ca limba modernă 1 – cu o alocare de 2 ore/ săpt. în aria curriculară ”Limbă și comunicare” pentru toate profilurile și specializările;
- ca limba modernă 2 – cu o alocare de 2 ore/ săpt. în aria curriculară ”Limbă și comunicare” pentru toate profilurile și specializările.

ÎN CURRICULUMUL DIFERENȚIAT

- ca LIMBA modernă 1 – cu o alocare de 1 oră/ săpt. în aria curriculară ”Limbă și comunicare” pentru: filiera teoretică, profil umanist, specializarea filologie și pentru filiera vocațională, profil militar (M.A.I.), specializarea științe sociale;
- ca LIMBA modernă 2 – cu o alocare de 1 oră/ săpt. în aria curriculară ”Limbă și comunicare” pentru filiera teoretică, profil umanist, specializarea filologie.

Tipuri de programe

Pornind de la regimul de predare a limbii moderne în ciclul superior al liceului, **curriculumul pentru clasele a XI-a și a XII-a liceu, filierele teoretică și vocațională, este format din:**

- **PROGRAMA 1 pentru limba modernă 1**, care se adresează elevilor care au început studiul limbii moderne în clasa a III-a;
- **PROGRAMA 2 pentru limba modernă 2**, care se adresează elevilor care au început studiul limbii moderne în clasa a V-a;
- **PROGRAMA 3 pentru limba modernă 3**, care se adresează elevilor care au început studiul limbii moderne în clasa a IX-a în locul uneia dintre cele studiate în gimnaziu, precum și elevilor din învățământul în limbile minorităților naționale, care au început studiul limbii moderne în clasa a IX-a și pentru care studiul celei de a doua limbi moderne este la decizia școlii.

Structura programelor

Parcursul de învățare se realizează pe baza unei proiectări didactice care îmbină competențe și conținuturi.

Programele au următoarea structură:

- **COMPETENTE GENERALE** – definite ca ansambluri structurate de cunoștințe și deprinderi care se formează pe întreaga durată a liceului. Acestea sunt comune tuturor tipurilor de programe.
- **VALORI ȘI ATITUDINI** – ce urmează a fi formate pe parcursul claselor a XI-a și a XII-a pentru educarea tinerilor în spiritul valorilor europene. Acestea sunt comune tuturor tipurilor de programe și vor fi avute în vedere pentru evaluarea continuă, fără însă ca ele să fie evaluate separat.
- **COMPETENTE SPECIFICE** – derivate din competențele generale și care se formează pe durata unui an de studiu – **corelate cu FORME DE PREZENTARE A CONȚINUTURILOR**. Această corelare constituie pivotul curriculum-ului.

Seturile de competențe specifice corelate cu forme de prezentare a conținuturilor constituie esența programelor și sunt comune, la nivelul fiecărui tip de programă, tuturor limbilor moderne studiate.

- **CONTINUTURI RECOMANDATE**, care sunt structurate în:
 - **Domeniile tematice și temele** care vor constitui contextul pentru realizarea activităților de învățare pe parcursul orelor de limba modernă și vor delimita tematica ce va fi folosită în evaluare.
 - **Funcții comunicative ale limbii** (precizează actele de vorbire utile pentru adecvarea funcțională a comunicării, care vor fi exersate și utilizate de elevi).
 - **Elemente de construcție a comunicării** (conțin categorii de structuri lingvistice care vor fi achiziționate, cu care se va opera pe parcursul activităților și care vor fi utilizate în comunicare). Programa cuprinde Elemente de construcția a comunicării pentru fiecare limbă modernă studiată.
- **CONDITII DE APLICARE DIDACTICĂ ȘI DE EVALUARE** conține **precizări cu caracter obligatoriu** privind modul concret de aplicare a programei în activitatea didactică și metodele de învățare-predare care vor fi folosite.
- **SCURT GHID METODOLOGIC** (sugestii oferite ca sprijin pentru proiectarea și realizarea demersului didactic)

Acest capitol conține precizări privind următoarele aspecte:

- Recomandări privind proiectarea didactică
- Sugestii privind procesul, metodele și activitățile de învățare-predare
- Sugestii privind utilizarea instrumentelor de evaluare

Corelarea conținuturilor din rubrica ”Forme de prezentare a conținuturilor” cu conținuturile tematice, lingvistice și funcționale recomandate în programa școlară va fi realizată de către profesor, în procesul de proiectare didactică, în conformitate cu condițiile obligatorii de aplicare didactică și de evaluare și având drept repere sugestiile din ghidul metodologic.

Structura de competențe corelate cu tipuri de conținut oferă un cadru adecvat și util pentru procesul de **evaluare a învățării**, sprijinindu-l și asigurându-i un caracter practic și transparent. Astfel, gradul de achiziționare a competențelor de comunicare ale elevilor va fi măsurat continuu și sistematic în cadrul evaluării formative, pe parcursul procesului didactic.

Pentru a se crea condițiile de realizare a unei evaluări unitare și standardizate a nivelului de achiziție a competențelor, **evaluarea** se va realiza cu ajutorul unor instrumente și probe elaborate în deplină concordanță cu competențele din programe și în conformitate cu recomandările privind evaluarea din Ghidul metodologic.

În elaborarea programelor s-a avut în vedere, în conformitate cu documentele de politică educațională ale MEdC și cu prevederile documentelor europene asumate de România, achiziționarea și dezvoltarea de către elevi de competențe de comunicare la niveluri de performanță echivalente cu cele prevăzute de **Cadrul European Comun de Referință**.

Pentru finele claselor a XII-a liceu teoretic și vocațional, nivelurile țintă vor fi echivalente cu următoarele niveluri din Cadrul European Comun de Referință:

- **Limba modernă 1:** - **nivelul B 2** pentru toate competențele
- **Limba modernă 2:** - **nivelul B 2** pentru competențele de receptare
- **nivelul B 1** pentru competențele de producere
- **Limba modernă 3:** - **nivelul A 2** pentru toate competențele

COMPETENȚE GENERALE

1. Receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situații de comunicare
2. Producerea de mesaje orale sau scrise adecvate unor contexte variate de comunicare
3. Realizarea de interacțiuni în comunicarea orală sau scrisă
4. Transferul și medierea mesajelor orale sau scrise în situații variate de comunicare

VALORI ȘI ATITUDINI

Pe parcursul studierii limbii moderne în ciclul superior al liceului se va avea în vedere cultivarea și dezvoltarea la elevi a următoarelor valori și atitudini:

- Manifestarea flexibilității în cadrul schimbului de idei și în cadrul lucrului în echipă în diferite situații de comunicare
- Conștientizarea rolului limbii germane ca mijloc de acces la piața muncii și la patrimoniul culturii universale
- Disponibilitatea pentru acceptarea diferențelor și pentru manifestarea toleranței prin abordarea critică a diferențelor și a stereotipurilor culturale
- Dezvoltarea interesului pentru descoperirea unor aspecte socio-culturale și profesionale specifice, prin receptarea unei varietăți de texte în limba germană

CLASA A XI-a

PROGRAMA 1: limba modernă 1 – trunchi comun (TC)² + curriculum diferențiat (CD)³

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI FORME DE PREZENTARE A CONȚINUTURILOR

1. Receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situații de comunicare

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor	
	TC	CD
1.1 Identificarea ideilor principale din texte audiate/citite, referitoare la probleme contemporane 1.2 Identificarea, prin citire rapidă, de informații factuale/detalii specifice dintr-un text mai lung, în vederea rezolvării unei sarcini de lucru 1.3 Corelarea, în mod coerent, a mai multor informații din diverse părți ale unui text/ din texte diferite, pentru a rezolva o sarcină de lucru 1.4 Identificarea, în mesaje orale și texte scrise diverse, a punctelor de vedere și a opiniilor exprimate <i>*1.5 Identificarea elementelor structurale ale textului literar (vocea auctorială, narațiune la pers. I și a III-a, personaj), a simbolurilor, metaforelor, a altor mijloace de expresie artistică</i>	Tipuri și surse de mesaje orale: Texte de lungime variabilă, care conțin și elemente de vocabular nefamiliare: ▪ mesaje, formale și informale, emise de cei din jur; ▪ înregistrări audio-video pe teme de interes ▪ programe radio și TV, talk-show-uri; ▪ convorbiri telefonice, inclusiv mesaje telefonice. Tipuri de mesaje scrise: ▪ Texte de lungime variabilă, în diverse registre, de dificultate medie: - texte autentice de informare generală, pagini Internet - articole de presă: știri, texte publicitare; - texte funcționale cu conținut operațional: formulare, corespondență, prospecte. Informații obținute: ▪ idei principale; ▪ informații factuale, detalii specifice; ▪ opinii, puncte de vedere.	- <i>*texte literare autentice neadaptate</i> - <i>*adaptări audio/video ale textelor literare (fragmente de filme artistice și documentare)</i>

² Competențele specifice și elementele din rubrica „Forme de prezentare a conținuturilor TC” sunt obligatorii pentru toate specializările din cadrul filierelor teoretică și vocațională, care au prevăzută 2 oră/ săptămână de limba modernă 1 în trunchiul comun (TC).

³ Competențele specifice și elementele din rubrica „Forme de prezentare a conținuturilor CD”, marcate prin asterisc (*) și corp de literă *cursiv* se adaugă celor din trunchiul comun și sunt obligatorii pentru numai pentru specializările **filologie** (filiera teoretică, profil umanist) și **științe sociale** (filiera vocațională, profil militar M.A.I.), care au prevăzută 1 oră/ săptămână de limba modernă 1 în curriculumul diferențiat (CD).

2. Producerea de mesaje orale sau scrise adecvate unor contexte variate de comunicare

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor	
	TC	CD
2.1 Oferirea și solicitarea, oral/ în scris, de informații și instrucțiuni clare și precise pentru îndeplinirea unei sarcini de lucru 2.2 Prezentarea, oral/ în scris, de filme, cărți, evenimente, experiențe, cu exprimarea sentimentelor/ reacțiilor personale în legătură cu acestea 2.3 Prezentarea, oral/ în scris, de descrieri clare și detaliate pe subiecte legate de domenii de interes propriu și de domeniul de specializare 2.4 Completarea de formulare și redactarea de texte funcționale, cu respectarea convențiilor specifice *2.5 Redactarea de eseuri de opinie, eficiente/convingătoare	Schimburi de informații, oral/ în scris, privind: ▪ informații factuale, inclusiv date personale; ▪ instrucțiuni, explicații, sfaturi, aranjamente sociale; ▪ desfășurarea unor evenimente; ▪ activități în situații de viață cotidiene. Descrieri de persoane, locuri, procese, activități, situații. Prezentare orală/ scrisă, expunere, povestire. Contexte – contexte sociale comune, situații specifice în familie, comunitate, domeniul de specializare. Tipuri de texte funcționale: ▪ formulare cu utilizare curentă; ▪ scrisoare, chestionar, proces verbal, C.V. Convenții și limbaj în comunicare: ▪ pentru exprimarea raporturilor în cadrul comunicării; ▪ formule standardizate de comunicare orală și în scris, formule de politețe.	- <i>*eseuri</i>

3. Realizarea de interacțiuni în comunicarea orală sau scrisă

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor	
	TC	CD
3.1 Solicitarea adecvată, oral/ în scris, a ideilor, opiniilor, părerilor interlocutorului și răspunsurile/ comentariile adecvate la acestea 3.2 Solicitarea/ oferirea de reformulări/ clarificări/ explicații, în cadrul unei interacțiuni orale, atunci când informația nu este clar înțeleasă 3.3 Susținerea unui punct de vedere în cadrul unei conversații/ discuții/ al unui schimb de mesaje scrise, pe teme de interes 3.4 Avansarea, oral sau în scris, a unor ipoteze și formularea de răspunsuri adecvate la ipotezele emise de ceilalți *3.5 Susținerea cu argumente și contra-argumente relevante a unui punct de vedere în cadrul unei discuții/dezbateri/schimb de mesaje scrise, pe teme culturale/literare	Tipuri de interacțiuni: ▪ Conversații, discuții, schimburi de opinii, interviuri ▪ Scrisori, schimburi de mesaje Moduri de interacțiune: ▪ față în față, în perechi/ în grup mic; ▪ la distanță (la telefon, prin scrisori, schimburi de mesaje) Contexte: ▪ situații sociale informale, situații familiare, situații conflictuale; ▪ întâlniri și contacte profesionale informale; Schimburi de opinii: ▪ argumente pro și contra în susținerea unor idei/ opinii personale; ▪ preferințe, ipoteze, predicții; Convenții și limbaj: ▪ formule de inițiere, întreținere și încheiere a unei conversații, limbaj nonverbal; ▪ vocabular adecvat contextului personal și social; ▪ vocabular specific domeniului de specializare.	- <i>*dezbateri</i> - <i>*structuri argumentative</i>

4. Transferul și medierea mesajelor orale sau scrise în situații variate de comunicare

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor	
	TC	CD
4.1 Traducerea, oral și/ sau în scris, din limba germană în limba maternă/ din limba maternă în limba germană, a unor texte/ mesaje de dificultate medie, din domenii de interes (în scris, cu ajutorul dicționarului) 4.2 Redarea (oral și/ sau în scris) cu cuvinte proprii a spuselor altor persoane <i>*4.3 Raportarea mesajului literar la experiențe personale</i>	▪ Texte de informare generală▪ Texte din domeniul de specializare▪ Tehnici de utilizare a dicționarului▪ Dialoguri înregistrate/ interpretate	- <i>*texte literare autentice, de dimensiuni reduse/ medii</i>

PROGRAMA 2: Limba modernă 2 – trunchi comun (TC)⁴ + curriculum diferențiat (CD)⁵

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI FORME DE PREZENTARE A CONȚINUTURILOR

1. Receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situații de comunicare

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor	
	TC	CD
1.1 Identificarea ideilor principale în mesaje orale și/sau scrise, referitoare la subiecte despre viața cotidiană și despre domeniul de specializare 1.2 Selectarea de informații punctuale relevante din mesaje orale și/sau scrise, pentru a rezolva o sarcină de lucru 1.3 Decodarea semnificației unor elemente de vocabular nefamiliare, din context, prin asocieri/ conexiuni sau folosind materiale de referință <i>*1.4 Identificarea, prin citire rapidă, de informații/ detalii specifice dintr-un text mai lung, în vederea rezolvării unei sarcini de lucru</i> <i>*1.5 Corelarea de informații din diverse părți ale unui text/ din texte literare diferite pentru a rezolva o sarcină de lucru</i>	Tipuri de mesaje orale și scrise: Texte de lungime variabilă care conțin și elemente de vocabular nefamiliare: <u>Oral</u> ▪ mesaje, emise de cei din jur; ▪ conferințe, discursuri, prezentări orale, interviuri, rapoarte orale; ▪ transmisiuni radio și TV, talk-show-uri, publicitate, anunțuri publice; <u>Scris</u> ▪ texte/ fragmente autentice de informare generală, pagini Internet; ▪ texte de popularizare: știri/ articole de presă, texte publicitare; ▪ texte/paragrafe descriptive și narative ▪ texte cu conținut operațional: cereri, corespondență, formulare, prospecte; Materiale de referință: dicționare, instrucțiuni, manuale, prospecte, Internet.	- <i>*comentarii culturale</i> - <i>*recenzii</i> - <i>*articole de presă</i> - <i>*texte literare</i>

2. Producerea de mesaje orale sau scrise adecvate unor contexte variate de comunicare

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor	
	TC	CD
2.1 Elaborarea oral/ în scris de descrieri clare și detaliate pe subiecte legate de domenii de interes personal și/ sau profesional 2.2 Prezentarea orală/ relatarea în scris a unei întâmplări/ a unui fapt divers/ film/ eveniment socio-cultural sau profesional, subliniind elementele semnificative 2.3 Completarea de documente (formulare, chestionare) de uz curent și specifice domeniului de specializare 2.4 Elaborarea unui text structurat pe subiecte cunoscute, pe baza unei structuri date, cu folosirea unui limbaj adecvat <i>*2.5 Utilizarea unor materiale de referință adecvate pentru a verifica corectitudinea limbii folosite în redactare</i>	Tipuri de texte produse: ▪ Descrieri/ comparări de obiecte, persoane, situații, activități, evenimente ▪ Povestire/ Prezentare orală/ scrisă ▪ Formulare, chestionare și alte documente specifice domeniului de specializare; ▪ Paragrafe/texte scurte pe diverse arii tematice, inclusiv de specialitate ▪ Plan de idei, schemă de prezentare ▪ Eseuri și texte funcționale structurate Contexte: personal și social – situații specifice în familie, școală, comunitate; Limbaj: ▪ vocabular adecvat contextului personal și social; ▪ vocabular specific comun, relevant pentru domeniul de specializare.	Materiale de referință: - <i>*dicționare, glosare de termeni specializați și sintagme specifice;</i> - <i>*modele de documente și formulare</i> - <i>*pagini Internet</i>

⁴ Competențele specifice și elementele din rubrica „Forme de prezentare a conținuturilor TC” sunt obligatorii pentru toate specializările din cadrul filierelor teoretică și vocațională, care au prevăzute 2 oră/ săpt. de limba modernă 2 în trunchiul comun.

⁵ Competențele specifice și elementele din rubrica „Forme de prezentare a conținuturilor CD”, marcate prin asterisc (*) și corp de literă *cursiv* se adaugă celor din trunchiul comun și sunt obligatorii pentru numai pentru specializarea filologie (filiera teoretică, profil umanist), care are prevăzută 1 oră/ săptămână de limba modernă 2 în curriculumul diferențiat.

3. Realizarea de interacțiuni în comunicarea orală sau scrisă

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor	
	TC	CD
3.1 Oferirea de răspunsuri concrete și de ordin personal la un chestionar/ sondaj sau în cadrul unui interviu 3.2 Exprimarea, oral și / sau în scris, a unor sentimente și reacții (surpriză, bucurie, neplăcere, interes, indiferență, regret, uimire) în legătură cu un eveniment / situație / experiență personală 3.3 Participarea la conversații folosind un limbaj adecvat la context și respectând convențiile folosite în conversație și normele sociale și culturale 3.4 Solicitarea în mod adecvat a opiniilor interlocutorului și comentarea succintă a părerilor exprimate de parteneri în cadrul unei conversații/ discuții în grup pe teme de interes <i>*3.5 Comentarea pe scurt a punctelor de vedere exprimate de parteneri în cadrul unei dezbateri în grup pe teme din domeniul de specializare</i>	Tipuri de interacțiuni ▪ dialog, conversație, discuție; ▪ interviu, chestionar, sondaj de opinii; ▪ scrisoare, mesaj email. Contexte: ▪ situații sociale informale, situații familiare, situații de studiu. Moduri de interacțiune: ▪ față în față, în perechi/ în grup mic; ▪ la distanță: la telefon, corespondență. Convenții și limbaj în comunicare: ▪ pentru exprimarea raporturilor în cadrul comunicării (prieteni, colegi, străini); ▪ formule de comunicare standardizate, formule de politețe; ▪ formule de inițiere, întreținere și încheiere a unei conversații.	- <i>*dezbateri</i>

4. Transferul și medierea mesajelor orale sau scrise în situații variate de comunicare

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor	
	TC	CD
4.1 Redarea (oral și/sau în scris), prin cuvinte proprii, a unor mesaje/ texte simple din domenii cunoscute 4.2 Traducerea unor mesaje funcționale/ a unui text de mică dificultate din limba germană în limba maternă (în scris – cu ajutorul dicționarului) 4.3 Luarea de notițe dintr-o discuție de grup/ lectură pe o temă de interes, în vederea realizării unui raport/ a unei informări <i>*4.4 Reformularea unei idei emise în cadrul unui dialog pe teme culturale/ literare, printr-un enunț explicativ mai amplu, la solicitarea partenerului</i>	▪ Fragmente/ texte de informare generală, formulare, prospecte ▪ Opinii, comentarii simple (înregistrări audio/ video) ▪ Dialoguri (interpretate/ înregistrate) ▪ Tehnici de utilizare a dicționarului	- <i>*dialoguri pe teme cotidiene</i> - <i>*dialoguri pe teme culturale/ literare</i>

PROGRAMA 3 (limba modernă 3 - filierele teoretică și vocațională, toate profilurile și specializările)

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI FORME DE PREZENTARE A CONȚINUTURILOR

1. Receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situații de comunicare

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor
1.1 Identificarea și selectarea de informații factuale din mesaje orale / documente simple / texte pe subiecte de interes, pentru îndeplinirea unor sarcini de lucru (în scris: cu folosirea la nevoie a dicționarului)	▪ Documente simple (carte, poștală, scrisoare personală, broșuri de informare și texte scurte)▪ Rapoarte/ prezentări orale/ scrise, povestiri▪ Texte/ fragmente de informare generală, descriptive și narative▪ Dialoguri, conversații, interviuri▪ Articole de presă, publicitate▪ Înregistrări audio-video
1.2 Desprinderea semnificației generale a unui mesaj rostit cu viteză normală în limba standard	
1.3 Identificarea și selectarea informației esențiale/ ideilor principale dintr-un text de informare	
1.4 Executarea de acțiuni pentru îndeplinirea unor indicații și instrucțiuni scurte și simple	

2. Producerea de mesaje orale sau scrise adecvate unor contexte variate de comunicare

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor
2.1 Povestirea/ relatarea oral și/sau în scris a unor experiențe/ întâmplări personale în termeni simpli cu întrebări de sprijin/ pe baza unui plan dat	▪ Povestire/ Prezentare orală/ scrisă▪ Descrieri/ comparări de obiecte, persoane▪ Paragrafe/ texte scurte pe diverse arii tematice▪ Planul de idei▪ Dialoguri▪ Scrisoare
2.2 Formularea de întrebări și răspunsuri și de opinii argumentate despre ceea ce îi place/ nu îi place pe o temă dată	
2.3 Redactarea unei scrisori personale simple după model	

3. Realizarea de interacțiuni în comunicarea orală sau scrisă

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor
3.1 Formularea de opinii/ sugestii, solicitarea și formularea de instrucțiuni în cadrul unei activități în grup	▪ Discuții, dialoguri▪ Opinii, sugestii, sfaturi▪ Interviuri, chestionare▪ Texte funcționale - scrisoare- felicitare- cerere- invitație- telegramă
3.2 Oferirea de răspunsuri și informații la întrebări simple în cadrul unui interviu/ chestionar	
3.3 Exprimarea acordului și dezacordului într-o discuție formală sau informală pe teme cunoscute	
3.4 Elaborarea unui răspuns oral și/sau scris la o scrisoare personală	

4. Transferul și medierea mesajelor orale sau scrise în situații variate de comunicare

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor
4.1 Explicarea unei scheme/ diagrame/ a unui desen/ tabel folosind un limbaj comun	▪ Scheme, diagrame, desene, tabele▪ Dialoguri simple (înregistrate sau interpretate)
4.2 Redactarea unui text simplu explicativ prin transferarea informațiilor dintr-o schemă/ diagramă/ tabel/ desen	
4.3 Transformarea din vorbire directă în vorbire indirectă a unor mesaje foarte simple pe teme de viață cotidiană	

CONTINUTURI RECOMANDATE (pentru toate profilurile și specializările)

NOTE:

1. Pentru formarea și dezvoltarea competențelor și a valorilor și atitudinilor prevăzute în programă, se recomandă să fie utilizate conținuturile din listele de mai jos
2. La alegerea temelor și textelor pe care se va lucra se va avea în vedere corelarea lor cu profilul și domeniul de specializare al fiecărei clase.

TEME

Se recomandă ca activitățile de învățare în clasele a XI-a și a XII-a liceu teoretic și vocațional să fie proiectate și realizate în contextul următoarelor teme:

- **DOMENIUL PERSONAL**
 - Viața personală (educație, stil de viață, comportament social, strategii de studiu, opțiuni pentru carieră, hobby-uri);
 - Relații interpersonale/ inter-umane/ profesionale, viața de echipă;
 - Universul adolescenței (cultura, sport, timp liber).
- **DOMENIUL PUBLIC**
 - Aspecte din viața contemporană (socio-economice, științifice, tehnice, ecologice, strategii de utilizare a resurselor);
 - Tinerii și viața comunitară;
 - Democrație, civism și drepturile omului; Egalitatea în drepturi femei-bărbați;
 - Mass-media, comunicare.
- **DOMENIUL OCUPAȚIONAL**
 - Aspecte legate de profesii și de viitorul profesional;
 - Aspecte teoretice și practice ale specialității;
 - Organizarea locului de muncă (instituției, companiei), comportament profesional, deontologie profesională;
 - Echipamente, activități, operații și procese de producție (în funcție de specializare);
 - Produse și servicii, calitatea serviciilor/ produselor.
- **DOMENIUL EDUCAȚIONAL**
 - Descoperiri științifice și tehnice;
 - Viața culturală și lumea artelor;
 - Patrimoniul socio-cultural european;
 - Repere culturale ale spațiului lingvistic germanofon – trecut și prezent.

ACTE DE VORBIRE (funcții comunicative ale limbii)

Pe parcursul claselor a XI-a liceu teoretic și vocațional se vor sistematiza și utiliza (la limba modernă 1 și la limba modernă 2) și achiziționa (la limba modernă 3) pe o scală diferențiată de complexitate, în funcție de necesități, următoarele **acte de vorbire**, care să asigure comunicarea în diferite situații.

Clasa a XI-A. Limba modernă 1 și Limba modernă 2

- A solicita și a oferi informații generale și de ordin personal
- A solicita și a oferi informații și instrucțiuni despre fenomene, evenimente, experiențe, acțiuni și activități profesionale, orientare în spațiu și timp, programul zilnic/ săptămânal, produse și servicii (inclusiv despre costuri, prețuri, completarea unui formular etc.)
- A formula o ofertă, un accept, un refuz, o permisiune a unei acțiuni, atitudini
- A argumenta într-un șir logic/ a contrazice
- A accepta sau a refuza sfaturi, propuneri, sugestii, ajutorul, părerea cuiva
- A corecta/ încuraja/ avertiza pe cineva.
- A utiliza formule adecvate contextual de inițiere, întreținere și încheiere a unei conversații cu mijloace verbale și nonverbale specifice situației

- A formula opinii personale/ puncte de vedere personale, o hotărâre sau o promisiune
- A exprima și a motiva acordul/ dezacordul/ contrazicerea față de opiniile altora
- A exprima atitudini emoționale: simpatie, regret, încredere, îndoială, îngrijorare, temere
- A folosi stilul adecvat în diferite texte funcționale scrise (scrisori personale, oficiale, reclame, instrucțiuni etc.)

Clasa a XI-A. Limba modernă 3

- A cere/ da permisiunea
- A utiliza formule adecvate contextual de inițiere, întreținere și încheiere a unei conversații
- A accepta/ a refuza sfaturi, propuneri, sugestii, ajutorul cuiva
- A exprima mulțumiri, a cere scuze
- A rezuma/ a trage concluzii
- A solicita și a oferi informații generale și de ordin personal, precum și simple instrucțiuni despre fenomene, evenimente, experiențe, acțiuni și activități profesionale, orientare în spațiu și timp, programul zilnic/ săptămânal, produse și servicii (inclusiv despre costuri, prețuri, completarea unui formular etc.)
- A descrie sumar obiecte, locuri, fenomene, activități, evenimente, procese, persoane și a le caracteriza
- A solicita repetarea/ explicarea/ reformularea unei probleme/ situații
- A argumenta/ justifica opinii/ puncte de vedere personale
- A corecta/ încuraja/ avertiza pe cineva

*Actele de vorbire (funcțiile comunicative ale limbii) specificate mai sus vor fi exersate **oral și în scris, atât în registrul formal, cât și în registrul informal**, în contexte relevante pentru viața socială și pentru domeniul profesional de specializare.*

ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII⁶:

Categoriile gramaticale enumerate la acest capitol aparțin metalimbajului de specialitate. Terminologia elementelor de construcție a comunicării nu va face obiectul unei învățări explicite. În cadrul activității didactice nu se va apela la conceptualizarea unităților lingvistice utilizate în situațiile de comunicare.

Structurile gramaticale de mai mare dificultate, dar necesare pentru realizarea unor funcții comunicative, nu vor fi tratate izolat și analitic, ci vor fi abordate global. Elementele de gramatică se vor doza progresiv, conform dificultății lor și nevoilor de comunicare, fără a se urmări epuizarea tuturor realizărilor lingvistice ale categoriilor gramaticale enumerate. Vor fi avute în vedere cu precădere acele structuri lingvistice care sunt specifice discursului specializat, în funcție de domeniul de specializare.

Clasa a XI-a. Limba modernă 1 și Limba modernă 2

Pe parcursul claselor a XI-a și a XII-a, liceu teoretic și vocațional, se recomandă sistematizarea și actualizarea, în contexte de comunicare diverse, a următoarelor **elemente de construcție a comunicării**:

Lexic

Familii de cuvinte, câmpuri lexicale, denotație, *conotație**

*Limbaje de specialitate**

Relații semantice: sinonime, antonime, omonime, paronime

Morfologie

Substantivul (declinarea, pluralul) și determinanții săi

Adjectivul: declinarea, gradele de comparație, structuri care utilizează comparativul

Numeralul ordinal și cardinal, numere fracționare, numere multiplicative

Pronumele personal, reflexiv, demonstrativ, posesiv, relativ, interogativ, nehotărât, adverbial; pronumele man

⁶ Elementele de construcție a comunicării marcate prin corp de literă *cursiv* și asterisc (*) se adresează numai specializărilor care au prevăzută 1 oră în curriculumul diferențiat (CD), respectiv: **pentru limba modernă 1** – specializările filologie (filiera teoretică, profil umanist) și științe sociale (filiera vocațională, profil militar M.A.I.); **pentru limba modernă 2** – specializarea filologie (filiera teoretică, profil umanist).

Verbul: timpurile verbale; moduri (indicativ, conjunctiv, imperativ, participiul I și II: funcții sintactice; infinitivul: funcții sintactice)

Diateza activă, reflexivă, pasivă

Verbe modale: funcționalitatea verbelor modale

Valoarea funcțională a verbului: exprimarea prezumției, a posibilității, a îndoielii

Adverbul de mod, de timp, de loc, de negație, de afirmație, de cantitate, grade de comparație

Prepoziții și locuțiuni prepoziționale

Conjunții coordonatoare și subordonatoare

Schimbarea categoriilor gramaticale: substantive și adjective provenite din alte categorii de cuvinte;

Formarea cuvintelor (substantivul, adjectivul, verbul)

Sintaxă

Topica propoziției principale și secundare (enuțiativă, interogativă directă și indirectă, negativă, exclamativă, impersonală)

Concordanța modurilor și a timpurilor în fraza complexă

Propoziții relative, temporale, circumstanțiale de timp, loc, mod, cauză;

Exprimarea cauzei, a condiției, a consecinței, a scopului, a concesiei, a comparației

Construcții infinitivale

*Exprimarea opoziției**

*Exprimarea progresiei proporționale**

Vorbirea directă/vorbirea indirectă

Clasa a XI-a. Limba modernă 3

Pe parcursul claselor a XI-a și a XII-a liceu teoretic și vocațional se recomandă să se achiziționeze și actualizeze, în diverse contexte de comunicare, următoarele **elemente de construcție a comunicării**:

Lexic (elemente lexicale necesare în realizarea actelor de vorbire enumerate mai sus).

Familii de cuvinte, câmpuri lexicale

Relații semantice: sinonime, antonime, omonime, paronime

Morfologie

Substantivul (declinarea, pluralul)

Adjectivul: declinarea, gradele de comparație

Numeralul ordinal și cardinal

Pronumele personal, reflexiv, demonstrativ, posesiv, relativ, interogativ, nehotărât, adverbial

Pronumele man

Verbul: timpurile verbale (mai mult ca perfectul, viitorul); moduri (indicativ, imperativ, participiul I și II, conjunctivul și perifrazarea lui)

Verbele modale

Verbe cu prepoziții fixe

Diatezele

Adverbul de mod, de timp, de loc, de negație, de afirmație, de cantitate; grade de comparație

Adverbe pronominale

Prepoziții cu cazul dativ, acuzativ și bicazuale

Conjunții coordonatoare și subordonatoare, adversative, concesive

Schimbarea categoriilor gramaticale: substantive și adjective provenite din alte categorii de cuvinte;

Sintaxa

Topica propoziției principale și secundare

Propoziții relative, temporale, condiționale

Concordanța modurilor și a timpurilor în fraza complexă

Exprimarea cauzei, a condiției, a consecinței, a scopului, a concesiei, a comparației

Construcții infinitivale

Vorbirea directă/vorbirea indirectă

Tipuri de texte

Informativ, explicativ, descriptiv, incitativ (rețete, instrucțiuni de folosire), publicitar, reflexiv, Argumentativ, funcțional (reclame, anunțuri, tabele, comentariu cu suport vizual)
Texte literare de diverse specii și grade de dificultate

Lectura imaginii

Imagine publicitară (construcția și interpretarea imaginii publicitare, relația imagine/text)
Tabel grafic, *diagramă**, statistică (repere de completare și interpretare)
Relația tabel/text informativ sau explicativ

CONDITII OBLIGATORII DE APLICARE DIDACTICĂ ȘI DE EVALUARE

- **Planificările calendaristice vor fi elaborate pentru întreg anul școlar**, pentru a se avea o imagine de ansamblu asupra realizării curriculumului pe întreg anul.
- Stabilirea competențelor care vor fi vizate și a conținuturilor care vor fi parcurse în fiecare semestru este la latitudinea profesorilor, obligația acestora fiind **să asigure achiziționarea de către elevi a tuturor competențelor** prevăzute de programă la un nivel satisfăcător.
- **Corelarea competențelor cu conținuturile tematice, lingvistice și funcționale** recomandate în programa școlară va fi realizată de către profesor, în procesul de proiectare didactică, având drept repere sugestiile din ghidul metodologic.
- **Alegerea temelor, contextelor, textelor** pe baza cărora se va lucra **și a funcțiilor comunicative** care se vor achiziționa și exersa se va face **în corelare** cu domeniul de specializare al fiecărei clase.
- În activitatea de învățare-predare vor fi folosite **metode comunicative, tehnici interactive și activități centrate pe elev.**
- **Temele pentru acasă** vor fi stabilite astfel încât timpul necesar elevului pentru rezolvarea lor **să nu depășească timpul de lucru efectiv al elevilor pe parcursul orei de curs**⁷.
- **Echilibrarea sarcinilor de lucru** se va realiza astfel: la texte dificile se vor stabili sarcini de lucru cu grad mic de dificultate, la texte ușoare, se va avea în vedere ca gradul de dificultate a sarcinilor de lucru să fie sporit.
- **Instrumentele și probele de evaluare** vor fi elaborate în strictă corelare cu competențele din programe și în conformitate cu recomandările privind evaluarea din ghidul metodologic.

SCURT GHID METODOLOGIC⁸

Procesul de formare/ învățare/ instruire, privit global, la nivelul clasei, presupune:

- proiectarea de la programa școlară – la planificarea anuală – la proiectarea unităților de învățare;
- transpunerea proiectului în activități didactice concrete;
- evaluarea procesului care se desfășoară în clasă în vederea reglării lui prin analiza feedback-ului obținut;
- evaluarea rezultatelor învățării/ gradului de achiziție a competențelor.

I. PLANIFICAREA CALENDARISTICĂ – este un instrument de interpretare personalizată a programei, care asigură un demers didactic concordant cu situația concretă din clasă.

Elaborarea planificărilor presupune următoarele etape:

1. Studierea atentă și în detaliu a programei școlare.
2. Selectarea din conținuturile programei (teme, funcții comunicative) a celor adecvate pentru domeniul de specializare.
3. Corelarea competențelor cu conținuturile selectate din programa școlară și conturarea Unităților de învățare (U.Î.).
4. Identificarea resurselor didactice necesare: manual, texte, materiale audio-video, documente autentice etc.
5. Stabilirea succesiunii unităților de învățare și detalierea conținuturilor tematice pentru fiecare unitate în raport cu competențele care le sunt asociate.
6. Alocarea timpului considerat necesar pentru fiecare unitate de învățare, în concordanță cu competențele vizate.

⁷ Se va avea în vedere timpul cât elevii lucrează **efectiv** la rezolvarea a diverse sarcini de învățare/ de lucru pe parcursul orei.

⁸ Pentru detalii, se recomandă a se consulta *“Ghid metodologic – aria curriculară Limbă și comunicare. Liceu”*, MEC, CNC, București, 2002.

Structura planificării calendaristice

Nr. U.Î.	Conținuturi ale U.Î.	Competențe vizate*	Nr. ore alocate	Săptămâna	Observații** (amendamente)
	▪ tematic ▪ funcții comunicative ▪ elemente de construcție a comunicării				
	▪				

*NOTĂ: În această rubrică vor fi incluse și valorile și atitudinile vizate cu preponderență de unitatea de învățare respectivă.

**NOTĂ: Se completează pe parcursul anului școlar, în funcție de problemele apărute și de constatările făcute în activitatea la clasă.

II. PROIECTAREA UNEI UNITĂȚI DE ÎNVĂȚARE⁹

Metodologia de proiectare a unei unități de învățare constă într-o succesiune de etape înlănțuite logic, ce contribuie la detalierea conținuturilor, în vederea formării competențelor specifice.

Etapele proiectării sunt aceleași oricare ar fi unitatea de învățare vizată.

Detalii ale conținuturilor unității de învățare	Competențe vizate	Activități de învățare	Resurse	Evaluare
<i>Ce?</i>	<i>De ce?</i>	<i>Cum?</i>	<i>Cu ce?</i>	<i>Cât? (În ce măsură?)</i>
- tema (detaliată pe lecții) - text/ tip de text - funcții comunicative - elemente de construcție a comunicării				
-				

III. TIPURI DE ACTIVITĂȚI ȘI EXERCIȚII RECOMANDATE PENTRU DEMERSUL DIDACTIC

1. Receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situații de comunicare

- exerciții de identificare de informații
- exerciții de confirmare a înțelegerii sensului global dintr-un mesaj oral/ text scris
- exerciții de identificare și discriminare între informații factuale și opinii/ puncte de vedere
- exerciții de selectare de detalii specifice dintr-un text oral/ scris
- exerciții de identificare a sensului unor elemente de text nefamiliare într-un mesaj oral sau scris
- exerciții de utilizare a unor materiale de referință pentru identificarea sensului unor elemente de text nefamiliare
- exerciții de identificare de opinii, atitudini și sentimente
- exerciții de confirmare/ clarificare și de solicitare a confirmării/ clarificării sensului
- exerciții de desprindere/ înțelegere a ideilor dintr-un text (descriere, raport, grafic, prezentare, povestire)
- exerciții de completare de texte lacunare
- exerciții de confirmare a înțelegerii prin efectuarea de acțiuni pe baza informațiilor obținute pe cale orală/ prin lectură
- exerciții de analiză de situații prezentate în texte, în scopul luării unor decizii
- proiecte individuale sau de grup

2. Producerea de mesaje orale sau scrise adecvate unor contexte variate de comunicare

- exerciții de formulare de întrebări și răspunsuri
- exerciții de solicitare și oferire de informații, prin întrebări și răspunsuri,
- exerciții de oferire și solicitare de instrucțiuni în vederea îndeplinirii unei sarcini de lucru
- exerciții de solicitare și oferire de clarificări și explicații când informația/ instrucțiunea nu este înțeleasă imediat
- exerciții de elaborare de planuri de redactare/ de prezentare
- exerciții de prezentare, relatare/ (re)povestire, monolog, descriere, asociere, comparație, comentariu
- dialoguri, discuții, conversații dirijate sau libere, simulare, interviu, joc de rol, dezbateri,

⁹ Pentru detalii, se recomandă a se consulta "Ghid metodologic – aria curriculară Limbă și comunicare, liceu", MEC, CNC, București, 2002

- exerciții de completare de formulare în situații de viață cotidiene/ situații profesionale specifice specializării
- exerciții de prezentare orală/ redactare pe bază de plan
- exerciții de redactare: paragraf, rezumat, eseu structurat
- exerciții de redactare de texte funcționale generale (CV, proces verbal, referat, cerere, raport, corespondență)
- exerciții de utilizare a unor materiale de referință pentru a verifica corectitudinea informației și limbii folosite
- exerciții de redactare în vederea acurateții informației și limbajului: paragraf, rezumat etc.
- proiecte individuale sau de grup

3. Realizarea de interacțiuni în comunicarea orală sau scrisă

- exerciții în perechi/ grup, joc de rol, simulări: dialoguri, conversații, discuții, dezbateri
- convorbiri telefonice, mesaje telefonice
- exerciții de solicitare a opiniilor interlocutorului și de răspuns la acestea
- exerciții de confruntare de opinii și puncte de vedere legate de domeniul de activitate
- exerciții de solicitare/ oferire de clarificări/ explicații când informația nu este clar înțeleasă
- exerciții de susținere a unei prezentări (pe bază de materiale pregătite în prealabil), de raportare (formală și informală)
- exerciții de construire/ formulare a unei argumentări
- exerciții de lucru în grup: formulare/ ordonare/ esențializare a unor idei/ enunțuri
- exerciții de construire și realizare a unui interviu
- exerciții de reformulare, clarificare și adaptare la context a discursului oral
- exerciții de adaptare a textului la context, la tipul de text, la subiect și la cititorul intenționat
- proiecte de grup

4. Transferul și medierea mesajelor orale sau scrise în situații variate de comunicare

- exerciții de operare cu informații din texte generale și de specialitate (corelare, completare de tabele, ordonare în ordinea logică a desfășurării unor evenimente etc.)
- exerciții de transfer de informație în și din coduri non-lingvistice (grafice, scheme, imagini)
- exerciții de luare de notițe
- exerciții de rezumare
- exerciții de traducere și retroversiune
- exerciții de reformulare și transpunere în alt registru funcțional
- exerciții de transformare, oral și în scris, a unui dialog/ text dialogat în unul narativ
- proiecte individuale sau de grup

IV. EVALUAREA

Evaluarea formativă, continuă și regulată este implicită demersului pedagogic curent în orele de limbă modernă, permițând atât profesorului cât și elevului să cunoască nivelul de achiziționare a competențelor și a cunoștințelor, să identifice lacunele și cauzele lor, să facă remediile care se impun în vederea reglării procesului de învățare-predare.

În scopul de a se asigura un grad cât mai mare de validitate a evaluării, probele de evaluare vor putea fi construite astfel încât să integreze elemente din două sau mai multe competențe, pentru a modela cât mai aproape de realitate modul în care se realizează comunicarea.

Pentru a se realiza o evaluare cât mai completă a rezultatelor învățării este necesar să se aibă în vedere, mai ales în evaluarea formativă continuă, evaluarea nu numai a produselor activității și învățării elevilor, ci și a proceselor de învățare, și a competențelor achiziționate, a atitudinilor dezvoltate, precum și a progresului elevilor. Este evident că modalitățile (metode, instrumente) tradiționale de evaluare nu pot acoperi toată această paletă de rezultate școlare care trebuie evaluate. În aceste condiții, pentru a putea obține cât mai multe date relevante privind învățarea, este necesar ca pentru evaluare profesorii să facă apel și la metode și instrumente complementare de evaluare.

Pentru evaluarea formativă a achizițiilor (în termeni cognitivi, afectivi și performativi) elevilor, a competențelor lor de comunicare și inter-relaționare și a atitudinilor dezvoltate de aceștia, la orele de limbi moderne se recomandă utilizarea următoarelor metode și instrumente:

- Observarea sistematică (pe baza unei fișe de observare)
- Tema de lucru (în clasă, acasă) concepută în vederea evaluării
- Proiectul
- Portofoliul
- Autoevaluarea

Mai jos sunt prezentate câteva repere și sugestii pentru utilizarea **proiectului** și **portofoliului** ca instrumente complementare de evaluare.

PROIECTUL

Proiectul este o activitate complexă de învățare care se pretează foarte bine a fi folosită și ca instrument de evaluare, atât formativă, cât și sumativă. Proiectul este o activitate individuală și/sau în grup, dar sunt de preferat proiectele de grup deoarece încurajează cooperarea și dezvoltă competențe de lucru în echipă. Un avantaj important al proiectului este că dă posibilitatea elevilor de a lucra în ritm propriu, de a-și folosi mai bine stilul propriu de învățare și permite învățarea și de la colegi.

Proiectul pune elevii în situația de a lua decizii, de a comunica și negocia, de a lucra și învăța în cooperare, de a realiza activități în mod independent, de a împărtăși celorlalți cele realizate/ învățate, într-un cuvânt, îl ajută să participe direct la propria lui formare

Metoda proiectului presupune lucrul pe grupe și necesită pregătirea profesorului și a elevilor în ideea lucrului în echipă, prin cooperare, atât în clasă, cât și în afara clasei.

Grupul poate fi alcătuit din două până la zece persoane în funcție de mărimea clasei, natura obiectivelor și experiența participanților, dar un număr de patru-cinci participanți reprezintă mărimea ideală pentru grupurile care au de îndeplinit obiective precise. Cu cât crește numărul membrilor, cu atât scade posibilitatea participării efective la toate activitățile a fiecăruia, dar poate crește complexitatea obiectivelor urmărite. Proiectele realizate de grupuri mari sunt de asemenea greu de monitorizat.

Proiectul este o activitate complexă care îi solicită pe elevi:

- să facă o cercetare (investigație);
- să realizeze proiectul propriu-zis (inclusiv un produs care urmează a fi prezentat: dosar tematic, ghid, pliant, ziar, afiș publicitar, carte, film, expoziție, corespondență, spectacol/ serbare etc.);
- să elaboreze raportul final;
- să facă prezentarea publică a proiectului.

Etapele realizării unui proiect sunt:

1. Alegerea temei;
2. Planificarea activității:
 - Stabilirea obiectivelor proiectului;
 - Alegerea subiectului în cadrul temei proiectului de către fiecare elev/ grup;
 - Distribuirea responsabilităților în cadrul grupului;
 - Identificarea surselor de informare (manuale, proiecte mai vechi, cărți de la bibliotecă, presă, persoane specializate în domeniul respectiv, instituții, organizații guvernamentale etc.);
3. Cercetarea propriu-zisă.
4. Realizarea materialelor.
5. Prezentarea rezultatelor cercetării și/sau a materialelor create.
6. Evaluarea (cercetării în ansamblu, a modului de lucru, a produsului realizat).

Deși proiectul presupune un grad înalt de implicare a elevului în propria sa formare, aceasta nu are drept consecință non-angajarea profesorului. Dacă elevii urmează să-și conceptualizeze, îndeplinească și prezinte eficient proiectele, atunci ei au nevoie de orientare, consiliere și monitorizare discretă în toate fazele activității. Profesorul rămâne așadar un factor esențial al procesului, mai ales dacă proiectul este folosit și ca instrument de evaluare a rezultatelor școlare.

Sarcinile profesorului vizează organizarea activității, consilierea (dă sugestii privind surse sau proceduri) și încurajarea participării elevilor; este esențială neimplicarea sa în activitatea propriu-zisă a grupurilor de elevi (lăsând grupul să lucreze singur în cea mai mare parte a timpului), intervenția sa fiind minimă și doar atunci când este absolut necesară. Luarea de decizii pentru rezolvarea pe cont propriu de către elevi a dificultăților întâmpinate constituie o parte importantă a învățării prin proiect. Este însă la fel de important să se evite ca elevii să fie puși în situația de a avea eșecuri majore, căci eșecul are o importantă influență negativă asupra învățării. Asigurarea și evidențierea succesului (chiar dacă este vorba de succese mici sau parțiale!) fiecăruia dintre elevi este una dintre sarcinile importante ale profesorului.

Este foarte important ca instrucțiunile emise de profesor să fie clare, specifice și să conțină și o limită de timp pentru îndeplinirea obiectivelor. Este foarte eficient să se scrie instrucțiunile pe tablă, foi de hârtie și să se precizeze rolurile în grup (de ex. secretar – scrie ideile emise de participanți; mediator – asigură participarea tuturor membrilor grupului la discuții; cronometror – urmărește încadrarea în limitele de timp stabilite; raportor – prezintă întregii clase concluziile grupului).

Esența proiectului constă:

1. Într-un scop concret care să permită folosirea limbii străine pentru comunicare în contexte autentice;
2. Într-o responsabilitate comună a elevilor și a profesorului în planificare și execuție;
3. Într-o sarcină concretă în care activitățile lingvistice și activitățile practice (scrisul, tipărirea, pictarea, decuparea etc.) se întrepătrund;
4. Într-o utilizare autonomă a unor mijloace auxiliare (costume, computer, aparat foto, microfon, cameră de luat vederi, dicționare, scrisori, creioane, foarfece etc.)
5. În dobândirea unei experiențe concrete, practice extinsă dincolo de clasă.

Evaluarea cu ajutorul proiectului. Elevii pot fi notați pentru modul de lucru, pentru modul de prezentare și/ sau pentru produsul realizat.

Activitatea în proiect a elevilor poate fi evaluată pe cinci dimensiuni:

- 1) **operarea cu fapte, concepte, deprinderi** rezultate din învățare (dacă cerința este ca elevii să-și elaboreze proiectul pe baza cunoștințelor și înțelegerii dobândite în școală, ei au ocazia astfel să-și selecteze și să decidă ce date, fapte, concepte, deprinderi doresc să includă în proiect);
- 2) **competențele de comunicare** – se pot urmări toate categoriile de competențe de comunicare atât pe perioada elaborării proiectului, cât și la prezentarea acestuia (proiectele oferă elevilor ocazii de comunicare cu un public mai larg: cu profesorii, cu alți adulți și colegi într-un efort de colaborare și, nu în ultimul rând, cu ei înșiși);
- 3) **calitatea muncii** (sunt examinate în mod obișnuit inovația și imaginația, judecata și tehnica estetică, execuția și realizarea, dezvoltarea unui proiect pentru a pune în lumină un anumit concept);
- 4) **reflecția** (capacitatea de a se distanța față de propria lucrare, de a avea permanent în vedere obiectivele propuse, de a evalua progresul făcut și de a face rectificările necesare). Elevul ajunge cu timpul să interiorizeze aceste practici astfel încât ajunge la performanța de a-și aprecia singur munca. În plus, când elevul continuă să creeze într-un anumit gen, se familiarizează cu criteriile acestuia și învață progresiv să gândească în acel domeniu.
- 5) **produsul proiectului** – în măsura în care se face evaluarea competențelor elevului așa cum sunt ele materializate în produs, și **nu** aspecte ale proiectului nerelevante pentru învățarea care se dorește a fi evaluată.

Evaluatorul este interesat și de alte două aspecte: **profilul individual** al elevului (ceea ce evidențiază proiectul în domeniul capacităților cognitive și al stilului de învățare ale elevului) și, respectiv, modul în care elevul s-a implicat în **comunicarea și cooperarea** nu numai cu alți elevi, dar și cu profesori, persoane din exterior, precum și folosirea judicioasă de către acesta a diferitelor resurse (bibliotecă, internet).

Experiența a arătat că proiectele pot servi foarte bine mai multor scopuri: ele angajează elevii pe o perioadă de timp semnificativă, determinându-i să conceapă schițe, să le revizuiască și să reflecteze asupra lor; pe baza lor se dezvoltă relații interpersonale, cooperare; oferă oportunități de comunicare și utilizare a limbii moderne în contexte autentice; oferă o ucenicie pentru tipul de muncă ce va fi desfășurată după încheierea școlii; permit elevilor să-și descopere “punctele forte” și să le pună în valoare: mobilizează un sentiment al implicării, generând o puternică motivație interioară; și, probabil, lucrul cel mai important, constituie un cadru propice în care elevii pot demonstra înțelegerea și competențele dobândite prin parcurgerea curriculum-ului școlar.

PORTOFOLIUL PENTRU LIMBI MODERNE este un document sau o culegere structurată de documente în care fiecare titular (elev/ persoană care studiază limbi străine) poate să reunească de-a lungul anilor și să prezinte într-un mod sistematic calificativele, rezultatele și experiențele pe care le-a dobândit în învățarea limbilor precum și eșantioane din lucrări personale. Ca exemplu ar putea fi luat ”Portofoliul European al Limbilor”, EAQUALS – ALTE (variante elaborată în România și difuzată tuturor inspectoratelor școlare).

La baza acestui portofoliu se află două obiective majore:

- motivarea elevului (celui care învață) prin recunoașterea eforturilor sale și diversificarea studierii limbilor la toate nivelurile de-a lungul întregii vieți;
- prezentarea competențelor lingvistice și culturale dobândite (achiziționate)

Conceput ca un document personal în care elevul poate să înscrie calificativele și experiențele sale lingvistice, portofoliul conține trei părți:

- un pașaport (carnet) care atestă calificările formale naționale;
- o biografie lingvistică ce descrie competențele atinse în domeniul limbilor străine și experiența de învățare; se utilizează scări de evaluare și autoevaluare care se regăsesc în cadrul european comun de referință;
- un dosar care conține alte materiale cu privire la procesul de învățare, obiectivele fixate de titular, «carnetul de bord», cu notațiile privind experiențele de învățare, eșantioane din lucrări personale și/ sau documente.

”Portofoliul European al Limbilor” ar putea fi folosit ca model pentru elaborarea portofoliilor elevilor. În acest caz, dosarul care ar face parte din portofoliul lingvistic al elevului ar putea conține documente cum ar fi:

- o listă cu texte literare sau de altă natură citite într-o limbă străină (sub formă imprimată sau electronică);
- o listă de texte prezentate audio-vizual, ascultate/ văzute (emisiuni de radio/ TV, filme, casete audio-video, CD-ROM-uri etc.);
- interviuri scrise sau pe casetă audio, integrale sau secvențe;
- răspunsuri la chestionare, interviuri;
- proiecte/ părți de proiecte realizate;
- traduceri;
- fotografii, ilustrații, pliante, afișe publicitare, colaje, machete, desene, caricaturi (reproduceri/ creații personale);
- texte literare (poezii, fragmente de proză);
- lucrări scrise curente/ teste;
- compuneri/ creații literare personale;
- contribuții personale la reviste școlare;
- extrase din presă și articole redactate pe o temă dată;
- corespondență care implică utilizarea unei limbi străine.

Portofoliul se realizează prin acumularea în timp, pe parcursul școlarității, a acelor documente considerate relevante pentru competențele deținute și pentru progresul înregistrat de elev.

Dosarul va prezenta la început o listă cu documentele existente, organizată fie tematic, fie tematic și cronologic. Documentele dosarului se acumulează fie la cererea profesorului, fie la dorința elevului (care va include acele documente pe care le consideră ca fiind semnificative pentru propriul progres) și vor fi alese astfel încât să arate etapele în evoluția elevului.

Portofoliul permite elevului:

- să-și pună în evidență achizițiile lingvistice;
- să-și planifice învățarea;
- să-și monitorizeze progresul
- să ia parte activ la propriul proces de învățare.

Portofoliul permite profesorului:

- să înțeleagă mai bine obiectivele și nevoile elevului;
- să negocieze obiectivele învățării și să stimuleze motivația;
- să programeze învățarea;
- să evalueze progresul și să propună măsuri și acțiuni de remediere unde (și dacă) este nevoie
- să evalueze activitatea elevului în ansamblul ei.

Profesorul poate proiecta un portofoliu în raport de obiectivele/ competențele din Curriculum-ul Național și de situația în care îl va utiliza. Perioada de realizare a portofoliului de către elev va fi mai îndelungată și îi va fi adusă la cunoștință.